

poslední věta žel. dopr. ř.), masil zasílatel vědět, že dráha k oznámení použije pošty a že pošta při doručování avisa bude se řídit platnými svými předpisy. Z toho plyne, že odesílatel se předpisům tímto mlčky podrobil. Ze zjištění prvního soudu, opírajícího se o udání svědka Z-a je sice zřejmo, že Bohumil Z. o d r á h y návštěví ani zásilky neobdržel, avšak není a nemůže být nyní zjištěno, zda pošta (které k doručení avisa použito bylo), řídíc se ustanovením §§ 126 a 127 poštovního řádu ze dne 22. září 1916, čís. 317 ř. zák., tuto obyčejnou listovní zásilku náhradním způsobem nedoručila a že pak někým nepovolaným vzata a použita byla. Netvrdí se ani, že nějaké pátrání později odesílatelem dráze navrženo, a touto pak podle § 178 pošt. ř. žádáno bylo. Poněvadž pošta u nezapsaných zásilek podle § 213 pošt. ř. náhrady neposkytuje a poněvadž, jak shora uvedeno, pošty k doručení avisa použito bylo za souhlasu dráhy a odesílatele, nemůže odesílatel nyní požadovati na dráze náhrady z nějakého, ač nedokázaného, předpisům odporujícího doručení avisa a tomu pak následujícího vydání zboží. § 5 žel. dopr. ř. zde nelze upotřebiti, poněvadž pošty bylo použito k doručení avisa za souhlasu se žalujícím odesílatelem a mimo to nelze již podle znění § 5 žel. dopr. ř. poštu, která jest státním ústavem k doručování dopisů samostatně zřízeným a jedině oprávněným a všechny podobné ústavy soukromé vylučujícím, považovati za — — »... jinou osobu, již dráha při provádění dopravy použije«. Vždyť o poště žel. dopr. ř. mluví zvlášť v citovaných shora paragrafech a nesměšuje ji s osobami v § 5 žel. dopr. ř. vytčenými. Ostatně dráha jest oprávněna považovati 4 hodiny po dodání avisa poště vyrozumění za hotové. Poněvadž dráha povinna jest na předložení avisa vydati nákladní list a pak zboží příjemci, za podmínek § 76 žel. dopr. ř., má právo toho, kdo jí aviso odevzdal, považovati za zmocněnce pokud se týče posla příjemce a není jí nikde předepsáno, aby zvláštním nějakým způsobem po jeho legitimaci pátrala, vždyť se jí legitimoval právě předloženým oznámením. Tomu nasvědčuje i znění § 76 mezinárodní úmluvy. Tedy ani v tomto směru nelze žalované činiti výtky z toho, že prý si nepočínala při vydávání zboží jako řádný obchodník. Dráha je přece podnik veřejný, který nemůže si své klienty vybírat a služby své odpírat (§ 3 žel. dopr. ř.), musí pracovati intensivně, a rychle a nemůže tedy být od ní žádáno, aby při velkém provozním ruchu žádala mimo předepsanou legitimaci aviseni ještě zvláštní osvědčení totožnosti a zmocnění.

Čís. 1427.

Protí rozhodnutí sborového soudu o výpovědi, dané osobě, hospodařící na zabraném statku (§ 20 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n., původní doslov) jest dovolací rekurs vyloučen.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1922, R I 18/22.)

Usnesení o k r e s n í h o s o u d u, jímž doručena byla výpověď Státního pozemkového úřadu osobě, hospodařící na zabraném majetku, rekursní soud potvrdil. Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs.

Důvody:

Podle § 20 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n. přísluší osobě hospodařící proti výpovědi u okresního soudu ve smyslu § 18 podané stížnost k nadřízenému soudu z důvodů, že nebylo šetřeno ustanovení tohoto zákona. Soud rozhodne v řízení nesporném s konečnou platností. Zákon tu nepraví sice výslovně, že tento soud rozhoduje s konečnou platností, avšak z celého doslovu jest patrno, že jest míněn soud nadřízený, k němuž stížnost proti výpovědi byla podána, poněvadž by jinak ustanovení, že rozhoduje s konečnou platností nemělo smyslu, kdyby byla další stížnost přípustná. Sluší tedy za to míti, že proti rozhodnutí sborového soudu o výpovědi podle shora citovaného zákona dané rozhoduje soud druhé stolice s konečnou platností a že dovolací stížnost jest nepřípustná.

Čís. 1428.

Nepřípustnost pořadu práva, byla-li podána žaloba smluvním mlýnem (semilajícím obilí, přikázané mu státním obilním ústavem) na náhradu škody pro nedodávku obilí, jež mělo z příkazu téhož obilního ústavu dodatí žalované družstvo jako komisionář ústavu.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1922, R I 51/22.)

Procesní soud první stolice rozhodl věcně o žalobě, již domáhal se smluvní mlýn náhrady škody na hospodářském nákupním a prodejním družstvu, ježto mu nedodalo obilí, ač mu byl k tomu jako komisionáři obilního ústavu dán tímto ústavem příkaz. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a žalobu odmítl. Důvody: Odvolací důvod, žalovaným družstvem uplatňovaný, že tento spor nepatří na pořad práva, a tím opodstatňovaný důvod zmatečnosti § 477 čís. 6 c. ř. s., jest ospravedlněn. Pro řešení otázky, je-li právní pořad vyhrazen, podává nejspolehlivější měřítko podstata a povaha právního nároku. Jedná-li se o vzájemné životní vztahy jednotlivců v jejich samostatné osamoceně existenci jako stejně oprávněných právních účastníků, spadají tyto vztahy pod úpravu soukromoprávní; jedná-li se však o právní vztahy jednotlivců jako příslušníků organických svazů, ve které jest lidská společnost rozčleněna (stát, církev, obec atd.), tudíž o postavení těchto jednotlivců, jako členů, podřízených těmto společnostem, platí předpisy veřejnoprávní. Bylo by tudíž mylné, míti za to, že dlužno řešiti otázku přípustnosti pořadu práva bez ohledu na podstatu a povahu uplatňovaného právního nároku dle toho, opírá-li se o důvod práva soukromého, ježto i právo veřejné zná právotvorné důvody stejného druhu, jako právo soukromé. Při opatřeních ve veřejném zájmu nevstupuje stát do soukromoprávního poměru k jednotlivcům; v té příčině neplatí právo občanské. V tomto případě nebyly vztahy žalobkyně k žalovanému družstvu nikterak rázu soukromoprávního, ježto, jak žalobkyně jednala z rozkazu státního obilního ústavu, pokud se týče jeho odbočky zemského obilního ústavu v Praze, orgánů to zákonem ze dne 4. července 1917, čís. 307 ř. zák. a nařízením ze dne